

פרשת ויקרא

חיות של נשמה כי כוונתו אינה טובה שעשיית המנוח היא בלי רלונו כלל רק מחמת בושח אבל כללות ישראל הם שורש אחד. ויש בכללות ישראל יש רועה ואין לו ויש לו לער גדול מזה שאיננו יכול לגמור מחשבתו ובורא במחשבתו הטובה נשמה למלאך הזה שברא אדם הזה בהמעשה אשר עשה מחמת בושח בלי רלונו. והוא פירוש (קידושין דף מ') מחשבה טובה שחשב אדם זה לעשות מלוח כגון לדקה (לג) והכנסת אורחין וברא נשמה למלאך הקדוש ב"ה מלרפה למעשה איש הזה שעשה לדקה בלי רלונו עד כאן דבריו ודברי פי חכם חן. עד כאן לשון ספר פרי חיים :

ובבסא מלך צביאורו על ה"ו חיקון שהיתה כ' ו"ל ה"ו שם מאן דמקבל אורחין ברעו שלים כאלו מקבל אפי שכינא דבמדה דמדיד בר נש בה מודדין ליה עד כאן לשונו וכ' ברכא מלך שם ו"ל פכשיו מדבר באורחים גשמיים שכן אמרו רבותינו ז"ל המקבל פני אורחים כמקבל פני שכינה וא"כ לריך לקבליהו בשמחה גם לכבדם כפי כחו וכו' עכ"ל :

אוצר החכמה

ויקרא אל משה וגו' ובר תמים יקריבנו אל פתח אוהל מועד יקריב אותו לרצונו לפני ה'. והך יקריב אותו לכאורה מיותר דכבר כתיב יקריבנו. וכך הוה ליה למימר זכר תמים יקריבנו אל פתח אוהל מועד לרלונו וגו' ועיין בפירוש רש"י ז"ל. אכן יש לבאר גם כן על פי דברי הרב האלשיך ז"ל במקרא אדם כי יקריב מכס שפירש וזה לשונו. כי למעשה הוא אדם שמאדנה קורץ. וערב לבו למטוא לה'. כאשר יבא להקריב. מכס היה ראוי ליקרב כילחק על גבי המזבח ולא יתראה יחצרך בקרבן בהמה כו' כי הראוי היה להקריב את עלמו כו' אף על פי כן אינו מתפייס מחיבתו אליכם כי מן הבהמה מן הבקר כו' תקריבו את קרבנכם. שאמלה עליכם בהקריבכם בהמה כאלו תקריבו קרבנכם של עלמכם עד כאן דבריו הקדושים ועוד האריך שם בזה שהקרבן הוא כאלו הקריב האדם את נפשו הוא בעלמו להשם ע"ש :

ובגמרא

מעשה זו שהיתה בלא כוונה עד המחשבה של איש אחר שמדמן לפניו איזה מחשבה טובה בלא מעשה ועל ידי מחשבה זו נברא רק נפש המלאך וממילא על ידי אמונות שריהם נברא המלאך בשלמות וכנ"ל :

ואחר החזיון הזה אמר הרב הקדוש בדרך דרוש שיש לומר שזה כוונת הכתוב (איוב כ"ג ומיוסר בפיו דראש השנה ליום ב') והוא בלחוד ומי ישיבנו ונפשו אומה ויעש נורא וקדוש כי ידוע מאמר רז"ל (ברכות דף כ"ג ע"ב) גדול העונה אמן יותר מהמברך כי המברך צפה ועקימת שפתיו הוה מעשה (סנהדרין דף ס"ה ע"א) ונברא על ידי זה גוף המלאך בלי חיות והעונה אמן הוא הכוונה והחיות של הברכה נברא נפש המלאך שהוא העיקר אך זהו כשיש זולתו בעת הברכה. אבל אם הוא ביחוד ואין מי שיענה אמן נחמר נפש המלאך. אבל באם מכון כוונת הברכה ברעוהא דלכא הוא ג"כ כמו האמן לברוא נפש המלאך וזהו כוונת הפייט והוא בלחוד פירוש בעת ברכתו. ומי ישיבנו פירוש ואין מי שישיבנו אמן א"כ נחמר נפש המלאך. וסידרן הפייטן ונפשו אומה כוונתו הוא השוקקות הנפש בברכתו ועל ידי זה יעש נורא וקדוש הייט הוא בורא המלאך בשלמות הנקרא נורא על שם הגוף שלו וקדוש על שם הנפש שלו על ידי כוונת הברכה אל נכון עכ"ל :

(לג) נראה שמה שחפס לשון כגון לדקה הוא לאו דווקא כי בלדקה כבר יש לו קבלה מזהב עש"מ ז"ל פעולה יפה אפילו שלא לשמה כמבואר לעיל פרשת חרומה ולקמן פרשת מטות עי"ש :

ובספר